

## OPLEGNOTITIE INFORMEREND

<b>Onderwerp</b>	<b>Ingekomen stukken en mededelingen</b>
<b>Voorstel ter behandeling in</b>	de vergadering van <b>de Bestuurscommissie Gezondheid</b>
<b>Status</b>	<input checked="" type="checkbox"/> Openbaar <input type="checkbox"/> Niet openbaar
<b>Portefeuillehouder</b>	Hans Broekhuizen
<b>Auteur</b>	Margreet de Graaf
<b>Bijlagen</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Inspraak klimaatplan GGDen Brabant</li> <li>2. AD - GGD zegt klimaatplannen mogelijk schadelijk voor gezondheid</li> <li>3. Informatieblad 5G</li> </ol>
<b>Vergaderdatum</b>	14-11-2019
<b>Agendapunt</b>	<b>4</b>

### A. Ingekomen stukken

Geen

### B. Mededelingen

#### 1. De personele unie van Scenarioteam en Psychosociale Hulpverlening (PSH)

De GGD verzorgt het casemanagement van het Scenarioteam dat een adviserende rol heeft in fase 4 van de Aanpak ter Voorkoming van Escalatie bij calamiteiten met (kans op) maatschappelijke onrust. Het casemanagement wordt door dezelfde professionals uitgevoerd die de coördinatie van Psychosociale Hulpverlening doen in het kader van de taak die de GGD bij rampen en crises heeft, op grond van de Wet Publieke Gezondheid en Wet Veiligheidsregio. Deze taak staat beschreven in het GGD Rampen Opvangplan. Twee verschillende taken die in de uitvoering echter sterk op elkaar lijken. Belangrijkste verschil is dat het Scenarioteam door de driehoek wordt geïnitieerd en de Psychosociale Hulpverlening door de GGD zelf. Per 2020 creëren we een personele unie van deze taken waardoor deze beschikbare middelen efficiënter worden ingezet en de coördinatie, beschikbaarheid, inzet en bekwaamheid van de GGD-casemanagers is geborgd. Hiermee kunnen we het huidige tekort in de begroting wegwerken.

#### 2. Persaandacht voor gezondheidseffecten van klimaatbeleid

Onlangs heeft een aantal GGD'en gereageerd op de internetconsultatie over het klimaatbeleid. Deze reactie is openbaar en de brief vindt u in de bijlage. Naar aanleiding daarvan is GGDDHOR benaderd door een journalist van het AD. De vragen zijn beantwoord op basis van een woordvoeringslijn, welke is samengesteld op basis van eerdere woordvoeringslijnen rondom de Novi en rondom stikstof.

Kort samengevat: "de klimaatmaatregelen van dit kabinet leveren over het algemeen ook een bijdrage aan de publieke gezondheid. Soms hebben maatregelen echter ook een minder positieve kant voor gezondheid. In die gevallen vragen wij om bij het nemen van besluiten altijd gezondheid te laten meewegen".

Op deze manier zorgen we ervoor dat gezondheid een aspect wordt in het debat rondom klimaat en laten we zien dat GGD'en hier een rol in kunnen vervullen.

De stevige titel die het AD in dit artikel meegaf (papieren artikel zie bijlage) leidde tot veel media-aandacht. Op dit moment beantwoordt GGDGHOR alle vragen van journalisten, verwijzt naar het standpunt op de website en heeft contact hierover met GGD'en.

### **3. 5G en blootstelling**

Het is nog niet duidelijk of door 5G de blootstelling aan elektromagnetische velden toe zal nemen, omdat 5G nog nergens op grote schaal geïntroduceerd is. In Nederland zijn er wel op enkele plaatsen pilots met 5G. Deze hebben als doel om de verschillende technieken omtrent 5G te testen. Deze technieken zijn op de gebruikte frequenties van 4G getest, omdat de 5G frequenties nog niet beschikbaar zijn gesteld. Met betrekking tot blootstelling aan elektromagnetische velden verwachten sommige wetenschappers een hogere blootstelling door 5G, terwijl andere wetenschappers juist een lagere blootstelling verwachten. Aan de ene kant kan de toename van mobiele communicatie (meer datagebruik) zorgen voor meer blootstelling. Immers, meer gebruik en meer apparatuur op dit gebruik, zal ook hoeveelheid straling toe laten nemen. Daartegenover staat dat 5G ook meer gebruik maakt van energie-efficiënte technieken. Daarmee kunnen antennes heel gericht signalen naar apparaten sturen. Dit kan leiden tot een afname van de blootstelling van omstanders. Bovendien krijgt de gebruiker alleen een gericht antennesignaal op het moment dat diegene communiceert. Ongeacht of blootstelling aan elektromagnetische velden zal toenemen of afnemen, zal de totale blootstelling onder de blootstellingslimieten moeten blijven om de gezondheid te beschermen.

#### Afgeronde en lopende onderzoeken

In Nederland zijn via ZonMW-programma 'EMF and Health' meerdere onderzoeken gefinancierd die de Nederlandse kennis op het gebied van elektromagnetische velden en gezondheid hebben onderzocht. Dit zijn onderzoeken op gebied van sociologie en epidemiologie, biologie en technologie. De meeste onderzoeken zijn afgerond en er zijn geen gezondheidseffecten gevonden die veroorzaakt kunnen worden door elektromagnetische velden, mits de blootstellingslimieten gehanteerd worden. Er is één onderzoek dat doorloopt tot 2023. Dit is een cohortonderzoek in Europees verband waarin 290.000 mensen worden gevolgd. Dit onderzoek heeft als doel om mogelijke langetermijneffecten van elektromagnetische velden op gezondheid te achterhalen. De Gezondheidsraad heeft geadviseerd deel te blijven nemen aan dit onderzoek.